

ข้อมูลเอกสารสรุปผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบแรงแยหินฯ กระทรวงสาธารณสุข

ด่วนที่สุด

ที่ **บ.ก.ค. ๒๕๕๗**

เรื่อง **บันทึกข้อความ**

ที่ **๒๕.๐๕**

วันที่ **๒๕.๐๕.๒๕๕๗**

เวลา **๑๖.๐๗**

ที่ **๓๔๖๐๖**

วันที่ **๒๕.๐๕.๒๕๕๗**

เวลา **๑๕.๑๘**

ส่วนราชการ กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๓๘๐

ที่ สธ ๐๔๒๑.๑/๓๖๐๓ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ K วิษุวัต

เรื่อง รายงานผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแรงแยหิน ตามมติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ห้อง เลขาชาร มว.สธ. เลขที่ ๓๔๔ วันที่ ๒๕.๐๕.๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๓๐

๑ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข เลขที่ ๒๒๑๖/๑๑๓ วันที่ ๒๕.๐๕.๒๕๕๗ เวลา ๑๕.๕๖

ตาม หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๙๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขทราบว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขรับไปศึกษาผลกระทบของแรงแยหินที่มีต่อสุขภาพของผู้ใช้แรงงานที่ทำงานสัมผัสแรงแยหินและผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแรงแยหินโดยจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดมาตรฐานในการป้องกันผู้ได้รับผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายให้กรมควบคุมโรค ดำเนินการ นั้น

ในการนี้ กรมควบคุมโรค ขอเรียนให้ทราบว่า กรมควบคุมโรค ได้ประสานให้มีการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ โดยมีคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแรงแยหิน มีการจัดประชุมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง และคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงฯ ได้สรุปผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแรงแยหิน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปผลการศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแรงแยหิน ให้กับกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการยกเลิกการใช้แรงแยหินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดังที่แนบมาพร้อมนี้ด้วย จะเป็นพระคุณ

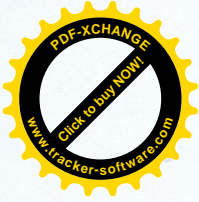
เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อโปรดพิจารณา ลงนามหนังสือที่แนบมาจะเป็นพระคุณ

(นางจรรณี กวีวัฒน์) นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ แทนผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป ๒๕.๐๕.๒๕๕๗

(นายพรพร ชื่นกลิ่น) รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมควบคุมโรค ลงนามแล้ว

รศ.ดร.วิฑูรย์ ต.ส. เพื่อโปรดพิจารณา ลงนาม

(นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ๓๐.๐๕.๒๕๕๗

ที่ สธ ๐๔๒๑.๑/ ๒๕๐๑

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแร่ใยหิน ตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๙๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด
๒. สรุปผลการศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแร่ใยหิน จำนวน ๑ ชุด

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข
รับไปดำเนินการศึกษาผลกระทบของแร่ใยหินที่มีต่อสุขภาพของผู้ใช้แรงงานที่ทำงานสัมผัสแร่ใยหิน
และผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินโดยให้จัดลำดับความสำคัญเพื่อจะได้กำหนดมาตรการ
ในการป้องกันผู้ได้รับผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ผลการดำเนินงาน

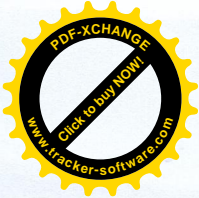
บัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ปี ๒๕๕๒ กระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการรับสัมผัส
แร่ใยหินจากกิจกรรมการเป่าผม/อบผม ผลการศึกษาไม่พบว่ามีแร่ใยหินปนเปื้อนในฉนวนกันความร้อนในไดร์
เป่าผม จากจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น ๒๒ ตัวอย่าง แต่จากการศึกษาวิจัยที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ๒๕๒๔
จากการตรวจสอบไดร์เป่าผมที่ยังอยู่ในสภาพดี ๓๐ ชนิด ทั้งที่ใช้ตามบ้านและตามร้านเสริมสวย พบว่า
มีปริมาณแร่ใยหินหลุดออกมาระหว่างใช้ความร้อนเกินกว่ามาตรฐานความปลอดภัย ๐.๐๑ เส้นใย/อากาศ ๑ ลูกบาศก์
เซนติเมตร ต่อมาองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศ
เตือนผู้บริโภค และขอความร่วมมือให้บริษัทเรียกเก็บคืนสินค้าที่ไม่ปลอดภัยออกจากท้องตลาด และในปี
๒๕๓๒ ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีกฎหมายควบคุมการใช้แร่ใยหินในการผลิตฉนวนความร้อนออกมา

๒.๒ ปี พ.ศ.๒๕๕๓ กระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาวิจัยเครื่องสำอาง จำนวน ๗๕ ตัวอย่าง
พบว่ามีแป้งทาหน้าและแป้งปิดแก้ม จำนวน ๒ ยี่ห้อ ที่มีการปนเปื้อนแร่ใยหินในวัตถุอันตราย คือ ทัลคัม (Talcum)

๒.๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๕ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๐๓๙/๒๕๕๕
แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแร่ใยหิน โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ รวบรวม ทบทวน ข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากแร่ใยหิน และจัดทำสรุป
รายงาน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะทางนโยบายเกี่ยวกับแร่ใยหินที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ทั้งนี้ มีการจัดประชุมทั้งสิ้น
๕ ครั้ง และคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงฯ มีข้อสรุป ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒.๓.๑ หลักฐานเชิงประจักษ์เชิงนโยบายขององค์กรด้านสุขภาพของต่างประเทศ
ซึ่งทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแร่ใยหินชนิดโครโซไทล์ สรุปว่าแร่ใยหินทุกชนิด
รวมโครโซไทล์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยเฉพาะการก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ทั้งนี้การก่อโรคมะเร็งของใยหิน

ชนิดโครโซไทล์เกิดขึ้นเช่นเดียวกับสารก่อมะเร็งจากการประกอบอาชีพและจากสิ่งแวดล้อมอื่น กล่าวคือ ก) ไม่มีระดับปลอดภัยของการรับสัมผัส (No safe threshold) ของใยหินชนิดโครโซไทล์ และ ข) การเกิดมะเร็งอันเนื่องมาจากใยหินชนิดโครโซไทล์มีความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของใยหินที่ได้รับกับการตอบสนองที่เกิดขึ้นในร่างกาย (dose-response relationship) หรือขึ้นกับระดับความเข้มข้นสะสม (fiber/cc-years) ของเส้นใยหินชนิดโครโซไทล์ที่แขวนลอยในอากาศที่ได้รับสัมผัส กล่าวคือ ยิ่งได้รับสัมผัสมากยิ่งก่อให้เกิดโรคมะเร็งมาก

๒.๓.๒ หลักฐานเชิงประจักษ์ของการก่อมะเร็งเยื่อหุ้มปอดและมะเร็งปอดจากงานวิจัยที่มีน้ำหนักมากพบในงานวิจัยกลุ่มคนงานเหมืองแร่ใยหินชนิดโครโซไทล์

๒.๓.๓ หลักฐานเชิงประจักษ์ของการก่อมะเร็งเยื่อหุ้มปอดและมะเร็งปอดจากงานวิจัยที่มีน้ำหนักรองลงมาคือกลุ่มคนงานอุตสาหกรรมที่นำใยหินชนิดโครโซไทล์มาใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต โดยโอกาสเกิดโรคมะเร็งมากขึ้นถ้าสัมผัสในปริมาณมากหรือเป็นระยะเวลาานาน จากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ใช้พบว่า ส่วนใหญ่ของงานวิจัยในกลุ่มคนงานโรงงานอุตสาหกรรมที่ทำงานสัมผัสใยหินชนิดโครโซไทล์ สนับสนุนการเกิดโรค และมีบางส่วนที่ไม่สนับสนุนการเกิดโรค ทั้งนี้ น่าจะเป็นผลจากระเบียบวิธีการเก็บข้อมูลในด้านรายละเอียดของปริมาณและระยะเวลาที่สัมผัส เกณฑ์ในการวินิจฉัยโรค การควบคุมตัวแปรอื่นที่ทำให้เกิดมะเร็งเยื่อหุ้มปอดและมะเร็งปอด และการปนเปื้อนของใยหินชนิดอื่นที่มีความสามารถในการก่อโรคสูงกว่า ใยหินชนิดโครโซไทล์ในงานวิจัยบางชิ้น

๒.๓.๔ หลักฐานเชิงประจักษ์ของการก่อมะเร็งเยื่อหุ้มปอดและมะเร็งปอดจากงานวิจัยที่มีน้ำหนักน้อยคือกลุ่มประชาชนในชุมชนที่เป็นที่อยู่อาศัยทั่วไป เนื่องจากปัจจุบันยังมีรายงานการศึกษาจำนวนน้อยจนไม่สามารถสรุปได้อย่างมั่นใจและจำเป็นต้องรอนมีจำนวนการศึกษามากพอในอนาคต ยกเว้นชุมชนที่อยู่รอบโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการฟุ้งกระจายของเส้นใยโครโซไทล์จากการผลิต หรือมีการรื้อถอนและทำลายวัสดุที่ใช้ในที่อยู่อาศัยที่มีใยหินชนิดโครโซไทล์เป็นองค์ประกอบ

โดยมติจากการประชุมคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากแร่ใยหิน เห็นควรยกเลิกการใช้แร่ใยหินในทุกผลิตภัณฑ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ โดยทันที และกระทรวงสาธารณสุขแสดงจุดยืนตามจุดยืนขององค์การอนามัยโลก ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือแสดงจุดยืนของสมาคมการพยาบาลอาชีวอนามัย และสมาคมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทยที่ได้ให้ไว้ในการประชุมที่ผ่านมาดังนี้

๑) ตระหนักว่าทางเดียวที่จะขจัดโรคต่างๆ ที่เกิดจากแร่ใยหิน คือการยกเลิกการใช้แร่ใยหินทุกชนิด

๒) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสารทดแทนที่ปลอดภัยกว่าแร่ใยหิน และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารทดแทนทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารทดแทน

๓) ใช้มาตรการป้องกันการใช้สัมผัสแร่ใยหินที่มีอยู่ในปัจจุบัน และระหว่างการผลิตการใช้แร่ใยหิน

๔) ปรับปรุงการวินิจฉัยตั้งแต่ระยะเริ่มแรก การรักษา การฟื้นฟูทางการแพทย์ และสังคมสำหรับโรคต่างๆ ที่เกิดจากแร่ใยหิน และพัฒนาระบบลงทะเบียนผู้ที่ได้รับสัมผัสแร่ใยหินทั้งในปัจจุบันและผู้ที่เคยได้รับสัมผัสแร่ใยหินในอดีต เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นการเฝ้าระวังต่อไป

๕) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากแร่ใยหินและสร้างระบบลงทะเบียนของผู้ที่เคยมีประวัติสัมผัสแร่ใยหินในปัจจุบันและในอดีต

๓. ปัญหาและอุปสรรค

๑) ยังไม่มีการเฝ้าระวังและกระบวนการวินิจฉัยโรคจากแร่ใยหินในประเทศไทยที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน

๒) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการวินิจฉัยโรค โดยเฉพาะแพทย์ที่สามารถอ่านภาพถ่ายทรวงอกที่ผ่านการทดสอบ (B reader) ยังมีไม่เพียงพอและแพทย์ทั่วไปยังขาดการตระหนักถึงความเชื่อมโยงกันของโรคและอาชีพ

๔. แนวทางแก้ไข

๑) จัดทำยุทธศาสตร์ เรื่องการพัฒนาระบบเฝ้าระวังและติดตามกลุ่มเสี่ยงทางด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะกรรมการอาชีวอนามัยแห่งชาติ ประกอบไปด้วยคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ๓ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการดำเนินการด้านนโยบายอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม คณะอนุกรรมการวินิจฉัยโรคจากการทำงานและสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการเฝ้าระวังสุขภาพการจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

๒) จัดทำมาตรการระบบเฝ้าระวังโรค จัดทำข้อมูลพัฒนาระบบลงทะเบียนผู้ที่ได้รับสัมผัสแร่ใยหินทั้งในปัจจุบันและอดีต จากการทำงานสัมผัสแร่ใยหินอย่างต่อเนื่อง โดยมีกรมควบคุมโรคเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๓) พัฒนาเกณฑ์การวินิจฉัยโรคจากแร่ใยหินและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญในการวินิจฉัยโรค และพัฒนาแพทย์ที่สามารถอ่านภาพถ่ายทรวงอกที่ผ่านการทดสอบ (B reader) โดยมีกรมการแพทย์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๕. ข้อเสนอ

๑) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการยกเลิกการใช้แร่ใยหินในทุกผลิตภัณฑ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

๒) ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางมาตรการความปลอดภัยในการรื้อถอนซ่อมแซม ต่อเติมอาคาร การทิ้ง และการกำจัดขยะที่มีแร่ใยหินเพื่อมิให้เกิดการฟุ้งกระจายสำหรับกลุ่มประชาชนโดยทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้ทำหนังสือนำเสนอเรียน หัวหน้าฝ่ายสังคมจิตวิทยา คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๘๐

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๘๘